

Programare 1

Cicluri, structuri Cursul 2, 3, 4 Despre ce am discutat în cursul precedent?

Informații generale despre curs

• Despre cerințe și evaluare

Elemente de bază despre Python

• Variabile și tipuri de date

Operații matematice elementare

Despre ce o să discutăm astăzi?

Procesul de dezvoltare software

Instrucțiuni repetitive

• For, while, break, continue

Tipuri de date predefinite

• List, tupluri, dictionare, set-uri

Să ne gândim la următorul scenariu...

- Sunteți un informatician
- Vă mutați în SUA
- Dimineața ascultați știrile la radio
- Surpriză: auziți la radio că afară sunt 90 de grade Fahrenheit
- PROBLEMĂ! ca să știți cum să vă îmbrăcați trebuie să înțelegeți ce înseamnă!
- Soluţia: căutaţi pe Google !
- Soluția: scrieți un program care face asta!

Scrieți un program....

- ➤ Ce informații trebuie să îi furnizăm calculatorului?
  - O valoare reprezentând valoarea în grade Fahrenheit
- ➤ Care este formula pentru conversie?
  - Găsim formula de calcul: C=(F-32)*5/9
- ➤ Ce trebuie să ne spună calculatorul?
  - O valoarea reprezentând valoarea în grade
     Celsius

Vă aduceți aminte discuția privind cunoașterea?

... programul ...

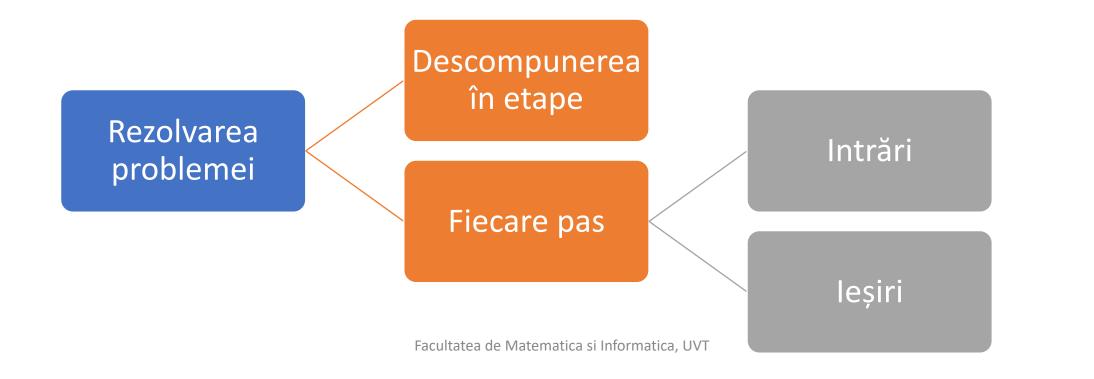
```
tempFarenheit = int ( input ("Temperatura în grade Farenheit:"))
tempCelsius = (tempFarenheit - 32) * 5/9
print("Temperatura în grade Celsius este: ", tempCelsius)
```

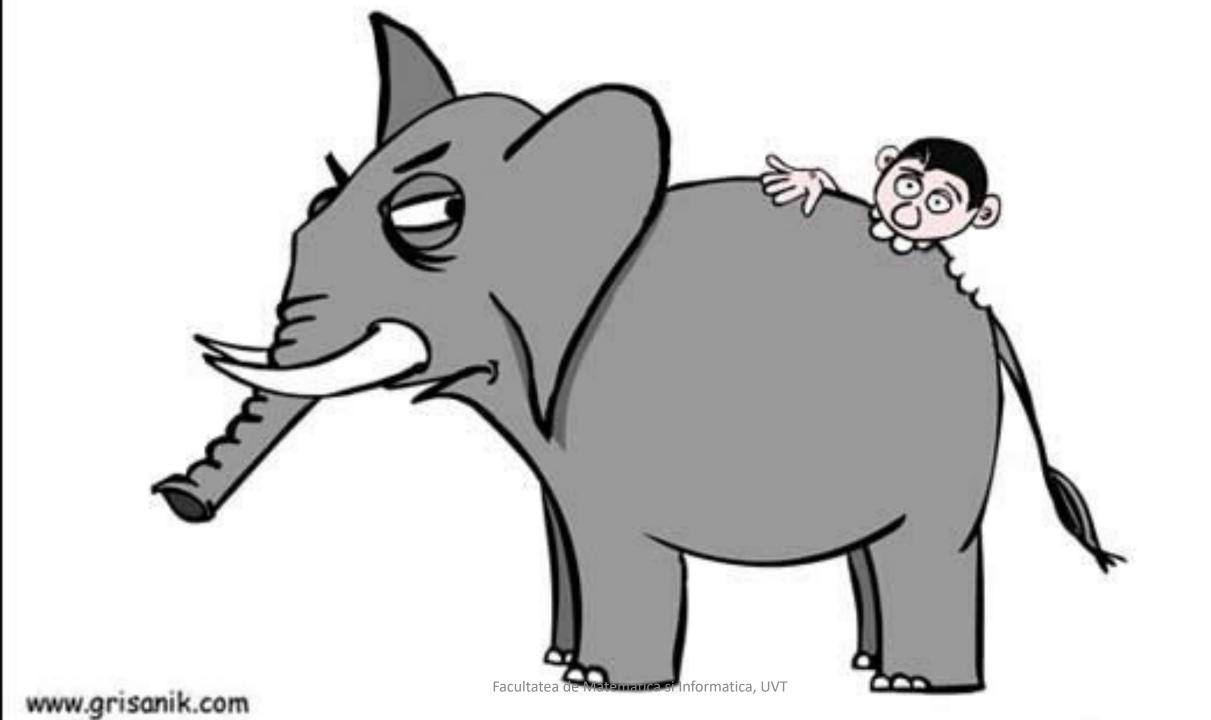
TESTATI PROGRAMUL!

```
Testați programul pentru valori cunoscute și verificați dacă returnează ce trebuie!
    Temperatura în grade Farenheit: 0
    Temperatura în grade Celsius este: -17.77777777778
    Temperatura în grade Farenheit:" 100
    Temperatura în grade Celsius este: 37.77777777778
```

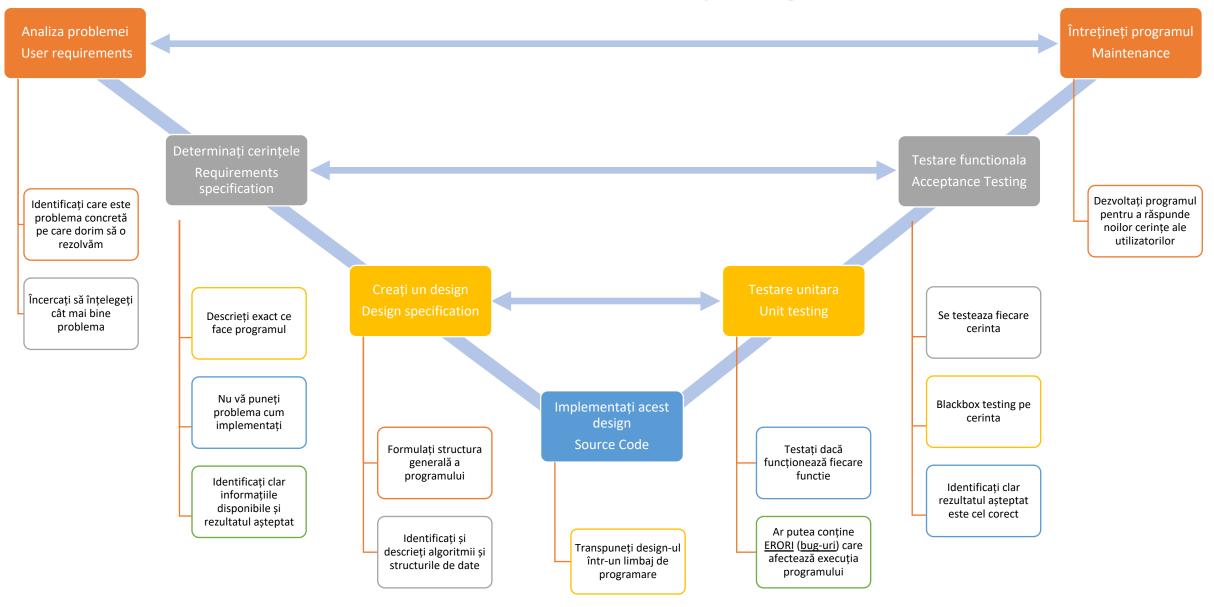
Procesul de dezvoltare software

Vă aduceți aminte: un calculator nu acceptă ambiguitate, trebuie să îi spunem până în ultimul detaliu ce să facă

Ce trebuie sa facă un programator?

... Cum rezolvăm următoarea problemă...

• Calculați suma:

$$S_n = \sum_{i=0}^n i = 1 + 2 + \dots + n$$

- Dacă n=2?
- Dacă n=3?
- Dacă n = 100?

... Cum rezolvăm următoarea problemă...

Calculați suma

$$S_n = \sum_{i=0}^n i = 1 + 2 + \dots + n$$

• Dacă rescriem formula astfel:

$$S_n = S_{n-1} + n$$

• Dar pentru S_i ?

$$S_i = S_{i-1} + i$$

Algoritm ?

... Cum rezolvăm următoarea problemă...

Calculați suma

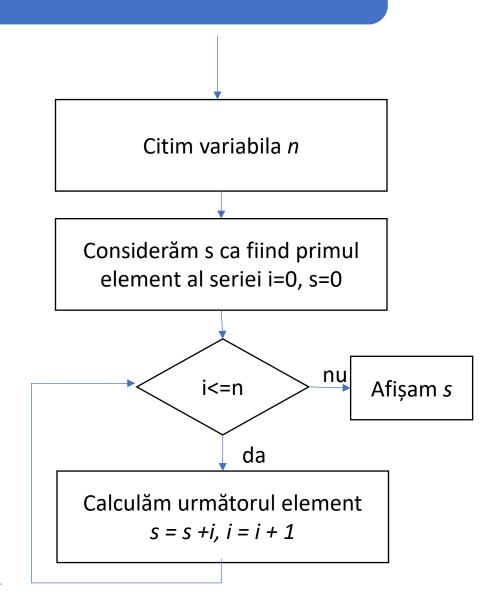
$$S_n = \sum_{i=0}^n i = 0 + 1 + 2 + \dots + n$$

• Dar pentru S_i ?

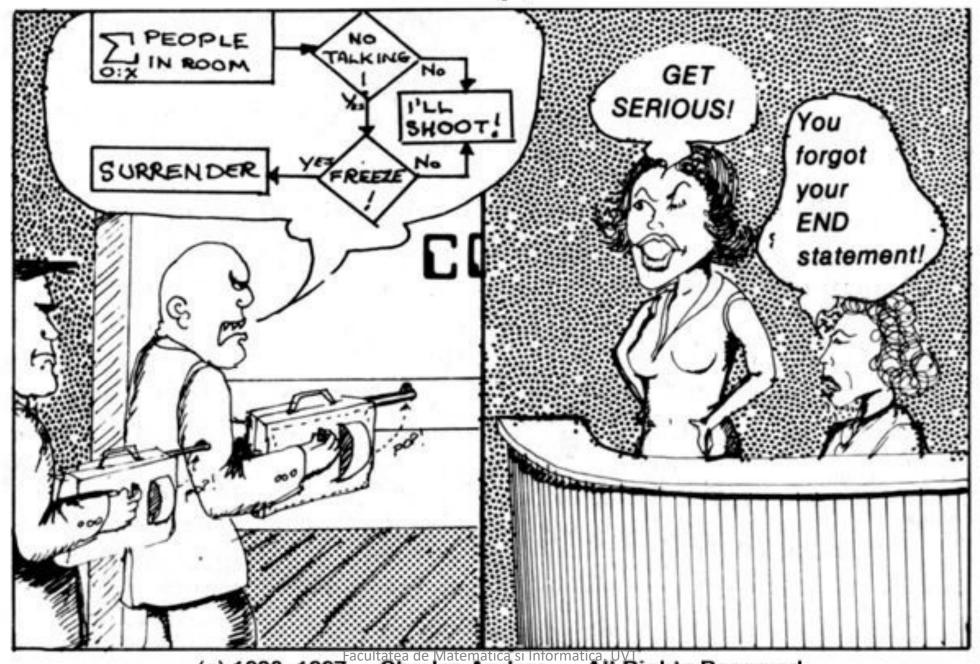
$$S_i = S_{i-1} + i$$

Algoritm?

- 1) Citim o variabilă *n*
- 2) Considerăm s ca fiind primul element al seriei (s=0) și considerăm i=0
- 3) Dacă i <= n atunci
  - 4) Calculăm următorul element al seriei s = s + i
  - 5) Incrementăm i (i=i+1)
  - 6) Revenim la pasul 3

CPU WARS -- http://www.E-PIX.com

(c) 1980, 1997 Charles Andres All Rights Reserved

În majoritatea programelor instrucțiunile trebuie repetate de mai multe ori în funcție de o condiție (flow control / control al fluxului)

Instrucțiuni repetitive

Instrucțiunile repetitive (ciclurile) în Python sunt **for** și **while**

Ciclurile sunt o structură de control care ne permite să repetăm un grup de pași dintr-un program

• Corpul ciclului reprezintă instrucțiunile care trebuie repetate

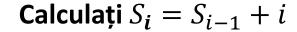
Sintaxa
 while <condiție>:
 Instrucțiuni
 [else:
 Instrucțiuni]

• O expresie evaluată ca valoare logică (True, False)

- Corpul ciclului, este executat atat timp cât <condiție> este adevărată (True)
- Poate fi formată din una sau mai multe instrucțiuni
- Toate instrucțiunile de după while trebuie să fie indentate la dreapta cu cel puțin un spațiu

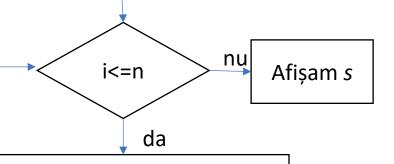
Un ciclu este considerat <u>ciclu infinit</u> dacă *<condiție>* este tot timpul adevărat (*True*).

 Clauză opțională executată atunci când ciclul se termină. Este specifică Python și este executată în momentul terminării execuției ciclului (în mod natural)

Citim variabila *n*

Considerăm s ca fiind primul element al seriei i=0, s=0

Calculăm următorul element s = s + i, i = i + 1

Transpus în limbajul Python

```
n = int(input("n="))
s = 0
while i <= n:
    s = s + i
    i = i + 1
else:
    print("S=", s)
```

Instrucțiunile repetitive – while –alte exemple

Înmulțirea "A la russe"

Înmulțiți
două
numere x și
y folosind
următoarea
metodă:

- Scrieți x și y pe aceași linii
- Împărțiți x la 2 și scrieți câtul sub x
- Înmulțiți y cu 2 și scrieți rezultatul sub y
- Continuați cât timp x este diferit de 1
- Rezultatul înmulțirii este suma valorilor de pe coloana y care corespund numerelor impare de pe coloana x

Example

X = 13	Y = 25
13	25
6	50
3	100
1	200

Rezultat:
$$x*y = 25 + 100 + 200 = 325$$

X = 13	Y = 25
13	25
6	50
3	100
1	200

- Înmulțirea "A la russe"
  - Înmulţiţi două numere x şi y folosind următoarea metodă:
    - Scrieți x și y pe aceași linie
    - Împărțiți x la 2 și scrieți câtul sub x
    - Înmulţiţi y cu 2 şi scrieţi rezultatul sub y
    - Continuați cât timp x este diferit de 1
    - Rezultatul înmulțirii este suma valorilor de pe coloana y care corespund numerelor impare de pe coloana x

Rezultat: x*y = 25 + 100 + 200 = 325

Să reformulăm:

Pas1: result = 0

Pas2: Dacă x este impar atunci result = result + y

Pas3: x devine x/2

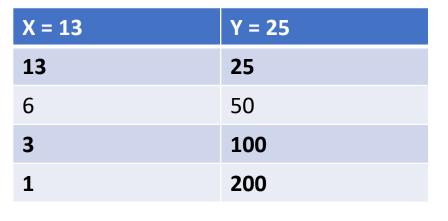
Pas4: y devine y*2

Pas5: dacă x nu este egal cu 1 mergi la Pas2;

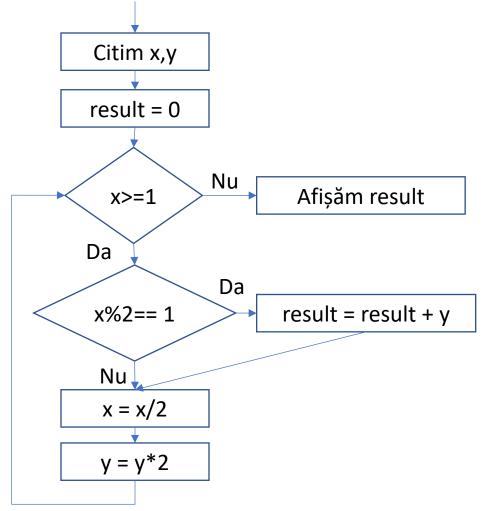
altfel result = result + y

Pas6: afișăm result

Determinați cerințe

Rezultat: x*y = 25 + 100 + 200 = 325

Să reformulăm:

Pas1: result = 0

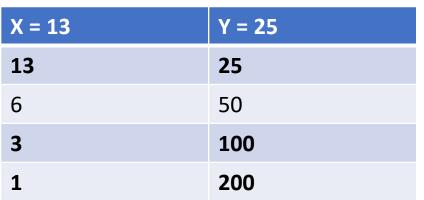
Pas2: Dacă x este impar atunci result = result + y

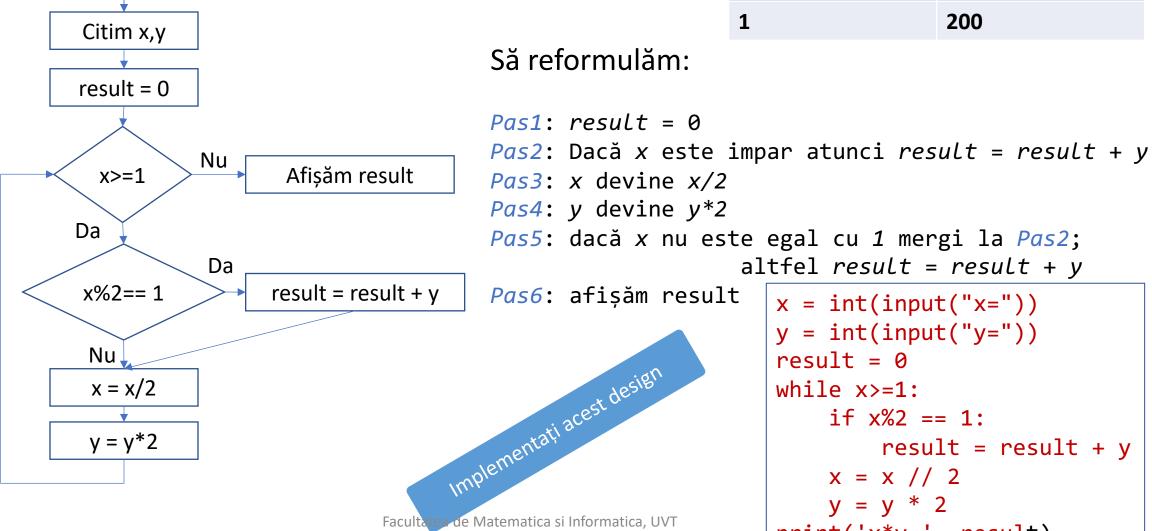
Pas3: x devine x/2
Pas4: y devine y*2

Pas5: dacă x nu este egal cu 1 mergi la Pas2;

altfel result = result + y

Pas6: afișăm result


```
x = int(input("x="))
y = int(input("y="))
result = 0
while x \ge 1:
    if x\%2 == 1:
        result = result + y
    x = x // 2
    y = y * 2
print('x*y=', result)
```

altfel result = result + y

Inmultire

```
x = int(input("x="))
y = int(input("y="))
result = 0
while x>=1:
    if x%2 == 1:
        result = result + y
    x = x // 2
    y = y * 2
print('x*y=', result)
```

```
      X = 13
      Y = 25

      13
      25

      6
      50

      3
      100

      1
      200
```

```
x = int(input("x="))
print(x)
y = int(input("y="))
print(y)
result = 0
while x>=1:
    print(x, y, result)
    if x%2 == 1:
        result = result + y
    x = x // 2
    y = y * 2
```

testInmultire.py

```
>>> %Run testInmultire.py
x=13
13
y=25
25
13 25 0
6 50 25
3 100 25
1 200 125
x*y= 325
```

print('x*y=', result)

Inmultire

```
x = int(input("x="))
y = int(input("y="))
result = 0
while x>=1:
    if x%2 == 1:
        result = result + y
    x = x // 2
    y = y * 2
print('x*y=', result)
```

```
Test 1 – numere mici
>>> %Run testInmultire.py
x=2
y=3
x*y=6
OK
```

```
Test 2 – numere mari
>>> %Run testInmultire.py
x=300
y=4000
x*y= 1200000
OK
```

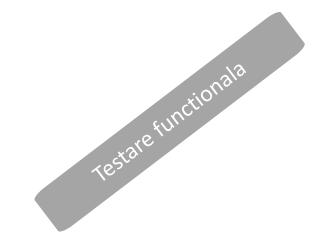
Test 3 - numere negative

>>> %Run testInmultire.py x=4 y=-2 x*y= -8

Test 4 – tot negative

>>> %Run testInmultire.py x=-1 y=5 x*y= 0

Not OK

S-a gasit un BUG unde este problema?

Înmulțirea "A la russe"

Înmulțiți
două
numere x și
y folosind
următoarea
metodă:

- Scrieți x și y pe aceași linii
- Împărțiți x la 2 și scrieți câtul sub x
- Înmulțiți y cu 2 și scrieți rezultatul sub y
- Continuați cât timp x este diferit de 1
- Rezultatul înmulțirii este suma valorilor de pe coloana y care corespund numerelor impare de pe coloana x

Example

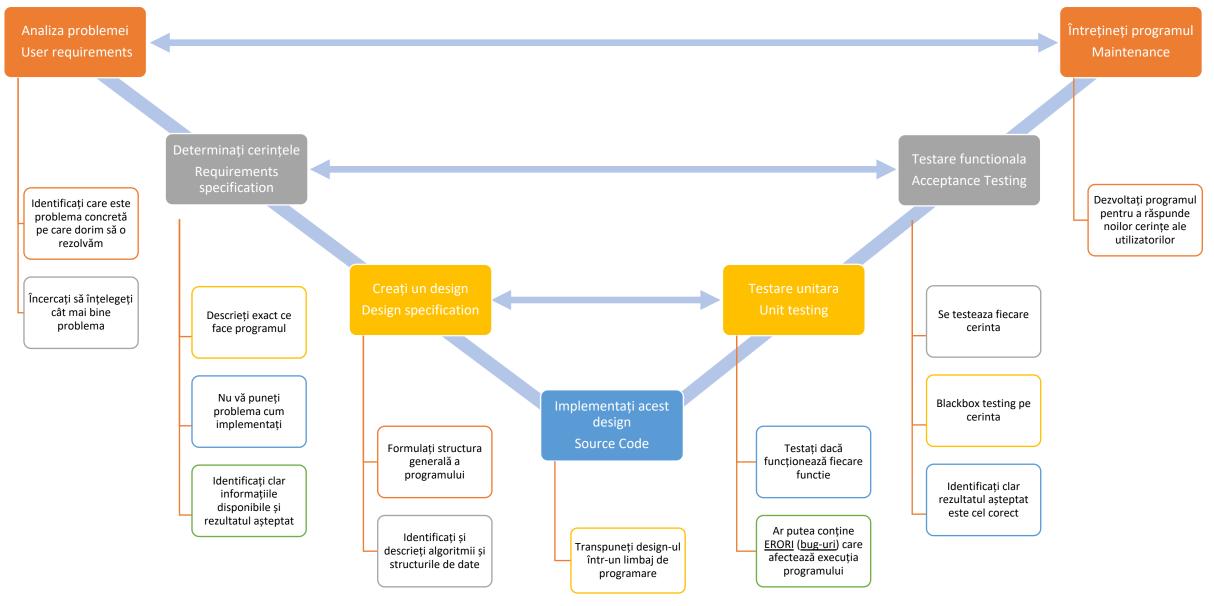
X = 13	Y = 25
13	25
6	50
3	100
1	200

Rezultat: x*y = 25 + 100 + 200 = 325

Ce trebuie sa facă un programator?

• Folosit pentru a citii ceva de la utilizator

```
m="Răspundeți corect? (3+4-2)"))"
r=int(input(m))
while r != 5:
    r=int(input(m))
```

• Folosit pentru a număra ceva

```
i=0 # Inițializare
while i < 5:
    print(i)
    i += 1 # modificare</pre>
```

for

instrucțiune repetitivă

- Instrucțiunea **for** se comportă altfel în Python decât în limbaje precum C, C++, Java sau Pascal
  - Iterează peste obiecte iterabile (liste)
  - Nu se folosește de expresii pentru controlul iterației

=>

Dar mai întâi să discutăm pe scurt despre liste

Liste

Ce este o listă?

- O colecție de obiecte
- Reprezintă o secvență ordonată de obiecte

Exemple

- [1, 2, -3, 5, 7]
- ['abc', 'efg', "hij"]
- []
- lst = [3, 5, 8]

Generarea unei liste de numere

Funcția range:

- Sintaxă
  - range([start,] stop [, pas])
- Generează o listă de valori din intervalul [start, stop) cu un anumit pas

Exemple

- range(5) $\rightarrow$ [0, 1, 2, 3, 4]
- range $(2,5) \rightarrow [2, 3, 4]$
- range $(0,5,2) \rightarrow [0, 2, 4]$
- range $(10, 0, -2) \rightarrow [10, 8, 6, 4, 2]$

Revenind la instrucțiuni repetitive - for

Instrucțiunea for iterează peste o secvență de valori

Sintaxa

- for <variabilă> in <secvență>:
  - instrucțiuni
- [else:
- instrucțiuni]

Exemple

- Afișarea conținutului unei liste folosind instrucțiunea for
  - lst = [1, 3, 5, 7]
  - for el in lst:
    - print (el)

Revenind la instrucțiuni repetitive - for

Rescrieți folosind for

```
i=0 # inițializare
while i < 5:
    print(i)
    i += 1 # modificare</pre>
```

Folosind FOR

```
for i in range(5):
print (i)
```

în Python:

Nu tot ce puteți scrie folosind **while** poate fi scris cu **for.**

Revenind la instrucțiuni repetitive - for

Câteodată instrucțiunile repetitive trebuie întrerupte

Folosind instrucțiuni de întrerupere

- Break
  - Întrerupe un ciclu
- Continue
  - Sare peste instrucțiunile următoare

Instrucțiunea break

- O instrucțiune de control a ciclului folosită pentru întrerupere
- Imediat ce este executată instrucțiunea:
  - Ciclul nu mai este executat
  - Controlul revine din ciclu la prima instrucțiune de după ciclu (atenție: nu mai este executată clauza else)

- Exemplu
  - Simulăm aruncarea a două zaruri. Ne oprim când suma lor este 7

```
from random import random
while True:
    dice1 = 1 + int(random()*6)
    dice2 = 1 + int(random()*6)
    print ("dice1=", dice1,
"dice2=", dice2)
    if dice1+dice2 == 7:
        break
```

Instrucțiunea continue

- O instrucțiune de control a ciclului folosită pentru a sării peste următoarele instrucțiuni din ciclu
  - Condiția ciclului este verificată pentru a determina dacă mai este necesară executarea ciclului

- Exemplu
  - Calcularea sumei numerelor pare dintr-o listă

```
1 = [23, 45, 66, 77, 98]
s = 0
for el in 1:
    if el % 2 == 1:
        continue
    s += el
print("S=", s)
```

Cicluri imbricate

• În același fel în care putem imbrica instrucțiunea if putem face aceasta și cu while/for

• Cum desenam următoarea figură:

```
*****

*****

****
```

Soluţia

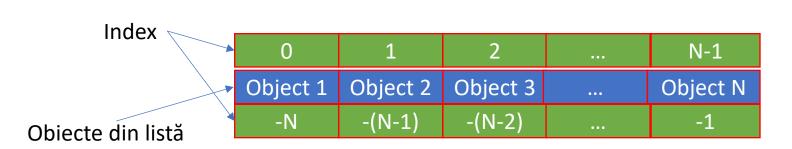
```
n = int(input("n="))
for i in range(n):
    for j in range(n):
        print('*', end='')
    print()
```

Structuri de date din nou...

- Limbajul Python suportă următoarele tipuri de date nativ
  - Liste
  - Seturi
  - Tupluri
  - Dicţionare

Liste

- Ce este o listă?
  - O colecție de obiecte
  - Reprezintă o secvență ordonată de date
  - Listele sunt obiecte mutabile
- Exemple:
  - [1, 2, -3, 5, 7]
  - L1 = ['abc', 'efg', 'hij']
  - []
  - lst = [3, 5, 8]

Intern listele sunt stocate sub formă de tablouri

Mai mult despre liste

Listele sunt specificate folosind []

Elementele listei pot fi

- Omogene (toate de același tip)
- Ne-omogene pot conține obiecte de diverse tipuri

Elementele listei pot fi referite folosind indexul lor

- Primul index este 0
- Ultimul index este lungimea listei -1

Operații pe liste

```
lst = ["aa", 3, "bb", [1, 2]]
```

- Determinarea numărului de elemente dintr-o listă:
  - len(lst) → 4
- Accesarea unui element dintr-o listă
  - lst[3] → [1, 2]
- Modificarea unui element din listă
  - lst[3] = "asd" → ["aa", 3, "bb", "asd"]
- Adăugarea unui element în listă
  - lst.append("zzz") → ["aa", 3, "bb", [1, 2], "zzz"]
  - lst.insert(2, "cc") → ["aa", 3, "cc", "bb", [1, 2]]
- Ştergerea unui element din listă
  - lst.pop() → ["aa", 3, "bb"]
  - lst.remove(3) → ["aa", "bb", [1, 2]]
  - del(lst[2]) → ["aa", 3, [1, 2]]

Operații pe liste

```
lst = ["aa", 3, "bb", [1, 2]]
```

Determinarea numărului de elemente dintr-o listă:

• $len(lst) \rightarrow 4$

Accesarea unui element dintr-o listă

• $lst[3] \rightarrow [1, 2]$

Modificarea unui element din listă

• lst[3] = "asd" → ["aa", 3, "bb", "asd"]

Adăugarea unui element în listă

- lst.append("zzz") → ["aa", 3, "bb", [1, 2], "zzz"]
- lst.insert(2, "cc") → ["aa", 3, "cc", "bb", [1, 2]]

Ștergerea unui element din listă

- lst.pop() → ["aa", 3, "bb"]
- lst.remove(3) → ["aa", "bb", [1, 2]]
- del(lst[2]) → ["aa", 3, [1, 2]]

Operații pe listă

Felierea (sliceing)

• Extragerea unei sub-liste dintr-o listă

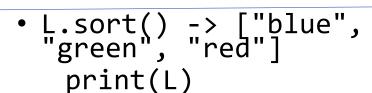
Exemple

- L = [8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15]
- $L[3:5] \rightarrow [11, 12]$
- $L[:3] \rightarrow [8, 9, 10]$
- $L[5:] \rightarrow [13, 14, 15]$
- $L[0:6:2] \rightarrow [8, 10, 12]$

Operații pe listă

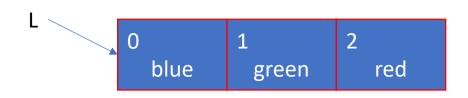
```
    Sortare
```

- sort()
- sorted()
- Exemple
  - L = ["red", "green", "blue"]

• print(sorted(L))
 print(L)

Funcția sorted() returnează o nouă listă

Tupluri

- Ce sunt tuplurile?
  - O secvență imutabilă, ordonată de obiecte.
- Sunt reprezentate folosind paranteze
- Exemple:
  - T = () # tuplu gol
  - T = ("Programare 1", "S1", 6)
  - T[1] -> accesarea valorii "S1"
  - len(T) -> este evaluat la 3
  - ("Programare 1", "S1", 6) + (3, 4) -> ("Programare 1", "S1", 6, 3, 4)
  - T[1:3] -> este evaluat la ('S1', 6)
  - T[1:2] -> este evaluat la ('S1',)

Imutabil – Nu poate fi schimbată structura

Virgula este folosită pentru a spune python că avem de a face cu

Tuplurile sunt utile pentru:

Interschimbarea valorilor

$$(X, Y) = (Y, X)$$

- Returnarea a mai multor valori dintr-o funcție
  - O funcție poate returna o singură valoare
  - Tuplurile ne permit să returnăm mai multe

Tuplu -Imutabil

Imutabil

Nu putem schimba valorile

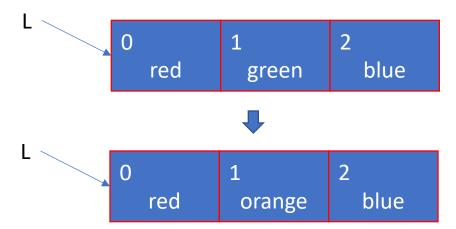
Exemplu:

- T = ("Programare I", "S1", 6)
- T[1] = "S2" -> ERROR

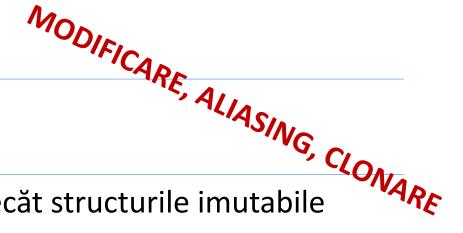
Listă - Mutabilă

- Listele sunt mutabile
  - Putem modifica membrii listei
- Exemple
  - L = ["red", "green", "blue"]

• L[1] = "orange"

Listă -Mutabilă

Listele sunt mutabile

Se comportă altfel decăt structurile imutabile

Este un obiect în memorie

Numele de variabilă "arată" direct spre obiecte

Orice variabilă care arată spre un obiect mutabil este afectată de modificări

Este important atunci când lucrăm cu liste să avem în vedere efectele laterale ale modificărilor

Alias-uri

```
flowers = ["tulips", "roses", "anemones"]
a=1
                            shop_flowers = flowers
b=a
                            shop_flowers.append("carnations")
b=2
print(a)
                            print(flowers)
                                                                   ['tulips', 'roses', 'anemones', 'carnations']
                                                                   ['tulips', 'roses', 'anemones', 'carnations']
                            print(shop_flowers)
print(b)
                                 flowers
                                                      tulips
                                                                                       carnations
                                                                  roses
                                                                           anemones
                                 shop flowers
```

Alias-urile sunt nume care arată spre același obiect Orice schimbare îm valoare este reflectată în toate variabilele

Listă de liste...

- Modificările pot avea efecte laterale

```
• Listele fiind simple obiecte putem avea liste în liste
                                                                         0
                                                                                                        line2
```

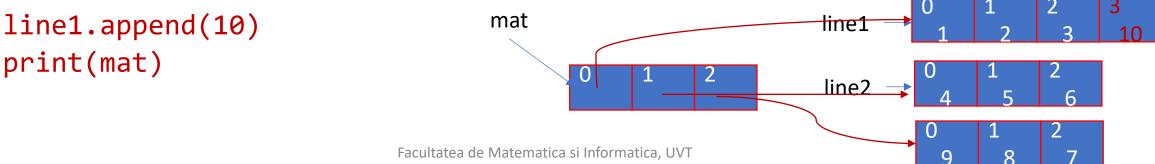
```
line1 = [1, 2, 3]
line2 = [4, 5, 6]
mat = [line1, line2, [9, 8,
print(mat)
line1.append(10)
```


mat

[[1, 2, 3], [4, 5, 6], [9, 8, 7]][[1, 2, 3, 10], [4, 5, 6], [9, 8, 7]]

line1

Clonare

```
line1 = [1, 2, 3]
line2 = [4, 5, 6]
                                              [[1, 2, 3], [4, 5, 6], [9, 8, 7]]
mat = [line1[:], line2, [9, 8, 7]]
                                              [[1, 2, 3], [4, 5, 6], [9, 8, 7]]
print(mat)
line1.append(10)
                                     mat
print(mat)
                                                               line2
```

Facultatea de Matematica si Informatica, UVT

Clonare

Creează o nouă listă conținând toate elementele listei folosind [:]

Exemplu:

 $new_list = L1[:]$

Set

Un set este o colecție neordonată de obiecte

Fiecare element este unic și imutabil

Totuși setul este mutabil, putem adauga și sterge elemente (intern este implementat ca dicționar)

Poate fi folosit pentru a implementa operații precum uniune, intersecție, diferență simetrică

Set

Creare

- S = set() # set vid
- $S = \{1, 2, 3\}$
- S={} #NOT OK este inițializarea unui alt tip de obiect dicționarul
- print(type(S))

Adăugarea de elemente

- S.add(2)
- S.add(2)

Operații pe seturi

- Ştergere
  - S.remove(2) # șterge elementul cu valoarea 2
- Uniune $A \cup B$
  - A.union(B)
- Intersecție $A \cap B$
  - A.intersection(B)
- Diferență A B
  - A.difference(B)
- Apartenență $element \in B$
  - element in A

Dicționare

Cum am putea salva informații despre studenți?

- Names =['lonescu lon', 'Popescu Pavel', 'Marinecu Maria']
- Current_year_mean = [9.4, 8, 6.78]
- Year = [1, 2, 1]

O listă separată pentru fiecare element?

Fiecare listă trebuie să aibă aceeași lungime

Informațiile trebuie stocare la același index. Indexul este folosit pentru a ne referi la persoane

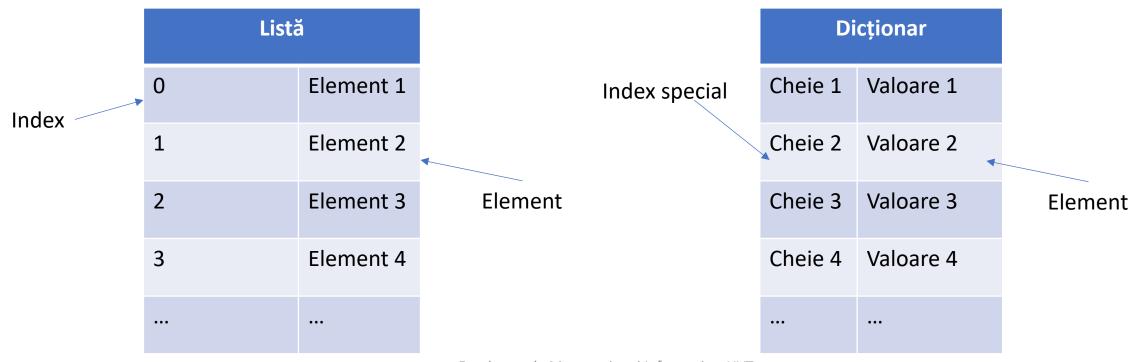
Cum actualizăm datele?

```
name = input("Nume student: ")
i = names.index(name)
Current_year_mean[i] = 8.7
Year[i] = 2
```

- dezorganizat dacă trebuie să ținem evidența pentru multe date
- Trebuie să avem grijă de mai multe liste
- Trebuie să indexăm tot timpul folosind numere
- Trebuie să ținem minte să schimbăm mai multe liste

Mai bine și mai isteț -- dicționarele

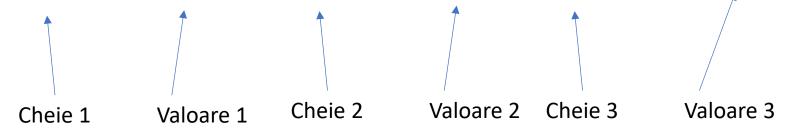
- O singură structură de date
- Indexarea este bazată pe o cheie și nu pe un index

Facultatea de Matematica si Informatica, UVT

Dicționare

- Stochează perechi de date
  - (cheie, valoare)
- Creare
  - dict1={} # dicţionar vid
  - dict_grades= {'lonescu lon' : 9.4, 'Popescu Pavel' : 8, 'Marinecu Maria' : 6.78}

Dicționare

Accesarea elementelor

- Similar cu o listă
- Folosind cu o cheie

Exemple

- dict_grades= {'lonescu lon' : 9.4, 'Popescu Pavel' : 8, 'Marinecu Maria' : 6.78}
- dict_grades['lonescu lon'] este evaluat la 9.4
- dict_grades['lonescu Vasile'] evaluat la: error key does not exist

Operații pe dicționare

dict_grades= {'lonescu lon' : 9.4, 'Popescu Pavel' : 8, 'Marinecu Maria' : 6.78}

Adăugare

dict_grades['Enescu Ene'] = 8.7

Verificat dacă o cheie este în dicționar

• 'lonescu lon' **in** dict_grades

Ștergerea unei intrări

del dict_grades['lonescu lon']

Dicționare - iterare

dict_grades= {'Ionescu Ion' : 9.4, 'Popescu Pavel' : 8, 'Marinecu Maria' : 6.78}

Obținerea cheilor

- dict_grades.keys()
- for key in dict_grades.keys():
- print(key)

Obținerea valorilor

- dict_grades.values()
- for value in dict_grades.value():
- print(value)

Obținerea perechilor (cheie, valoare)

- dict_ grades.items()
- for key, value in dict_grades.items():
- print(key, ":", value)

Dicționare: chei și valori

Chei

- Trebuie să fie unice
- Trebuie sa fie de tip imutabil (int, float, string, tuple, bool)
- Mai exact trebuie sa fie un tip care este "hashable"
- Tipurile imutabile sunt hashable
  - Mare grija cu float!
  - Dicționarele nu sunt <u>ordonate</u>!
     d = {4:{1:0}, (1,3):"twelve",
     'const':[3.14,2.7,8.44]}

Valori

- Orice tip (mutabil și imutabil)
- Pot fi duplicate
- Valorile pot fi orice obiecte (chiar şi alte dicţionare)

Liste versus Dicționare

Liste

- Secvențe **ordonate** de obiecte
- Referențierea se face dupa un număr, index
- Indicii au o ordine
- Un index este un integer

Dicționare

- asociază "chei" la "valori"
- Caută un element pe baza altui element
- Nu garantează ordinea
- Cheile pot să fie de orice tip **imutabil**

- https://youtu.be/0jljZRnHwOl?t=1 020
- https://www.youtube.com/watch?
   v=RvRKT-jXvko
- John Zelle, Python Programming: An Introduction to Computer Science (chapter 2)

Sa analizam cateva probleme:

- Scrieți un program care să facă adunarea a două matrice pătratice.
- Scrieți un program care să calculeze media notelor unui elev/student.
- Scrieți un program care citește un număr și creează o structura care conține toate cifrele numărului.
- Scrieți un program care creează o statistică cu numărul de vocale care apar într-o propoziție.
- Scrieți un program care creează o statistică cu valorile pixelilor dintr-o imagine.

